

การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเรียนวิชาโปโลน้ำของนักเรียนมัธยมปลาย:
กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง
QUALITATIVE STUDY ON WATER POLO COURSE OF HIGH SCHOOL
STUDENTS: A CASE STUDY IN A DEMONSTRATION SCHOOL

ดร.ระพีพัฒน์ เตือนเพ็ญศรี*

ดร.ปนัดดา จูเกาส์*

ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำและปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ขณะที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลาย 27 คน (ชาย 9 คน และหญิง 18 คน) ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโปโลน้ำ ในปีการศึกษา 2559 โดยที่กลุ่มตัวอย่างทุกคนพร้อมผู้ปกครองสมัครใจลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ และการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยด้วยวิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล และตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยวิธีการสามเส้า ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็น 2 หัวเรื่อง คือ หัวเรื่องแรก ประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ ประกอบด้วยประสบการณ์ด้านที่ดี ได้แก่ 1) ผ่อนคลายจากความเครียด 2) ทักษะการว่ายน้ำดีขึ้น และ 3) ได้เรียนรู้กีฬาใหม่ และประสบการณ์ด้านที่ไม่ดี ได้แก่ บาดเจ็บจากการเรียน ส่วนในหัวเรื่องที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ ประกอบด้วยปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ได้แก่ 1) สระว่ายน้ำอยู่ไกล 2) สระว่ายน้ำชำรุด 3) สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ 4) จัดตารางเรียนไม่เหมาะสม 5) เวลาในการเรียนน้อยเกินไป และ 6) ผู้เรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลดีต่อการเรียน ได้แก่ 1) จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสม 2) เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ดี 3) กิจกรรมการเรียนสนุกสนาน และ 4) มีเจตคติที่ต่อกีฬาทางน้ำ

คำสำคัญ : วิชาโปโลน้ำ/ นักเรียนมัธยมปลาย/ การวิจัยเชิงคุณภาพ

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine experiences of learning a Water Polo Course and relate factors that influenced learning a Water Polo Course according to the participants' perception. Participants were 27 high school students (9 males and 18 females) who were

*อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา สำนักงานจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

enrolling Water Polo course in 2016 academic year. All participants with parent volunteered and signed consent forms to participate in this study. Data were collected by non-participant observation, critical incidence and semi-structured interview. Data were inductively analyzed using a constant comparison method and data triangulation. The result of the research can be reported into 2 themes. The first theme, positive factors of learning experience in a Water Polo Course can be concluded as (1) stress relief (2) improving of swimming skill and (3) learning new kind of sport. Negative factor of learning experience related to learning difficulties was injuring from the course. Second theme, related influential factors on learning a Water Polo Course can be divided into learning difficulties and supportive factors. Learning difficulties were (1) the swimming pool is remotely located, (2) dilapidated swimming pool (3) insufficient facilities (4) inappropriate class schedule. (5) inadequate class duration (6) unhealthy students. Supportive factors were (1) proper numbers of students (2) friendly classmates (3) fun learning activities (4) positive attitude towards water sports.

Keywords : Water Polo Course/ High School Student/ Qualitative Research

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กีฬาโปโลน้ำเป็นกีฬาทางน้ำชนิดเดียวที่ใช้ลูกบอลเล่นในน้ำ ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษเมื่อปี ค.ศ. 1860 โดยมีแนวคิดมาจากการหากิจกรรมการเล่นในน้ำที่แปลกใหม่หนีไปจากการว่ายน้ำ (สุนทร แม่นสงวน, 2528) ปัจจุบันกีฬาโปโลน้ำนิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่มีการส่งทีมโปโลน้ำเข้าร่วมการแข่งขันกันในระดับชาติ แต่ก็ถือว่าเป็นกีฬาที่ยังไม่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมากนัก พบว่ามีเพียงสโมสรโปโลน้ำไม่กี่แห่งที่เปิดสอนและส่งทีมเข้าร่วมแข่งขันรายการต่างๆ เท่านั้น (คณิต กิตติโกวิท, 2543)

โปโลน้ำเป็นกีฬาที่เล่นสนุกและส่งผลดีต่อร่างกาย เหมาะสำหรับใช้เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพโดยเฉพาะกับวัยรุ่นหนุ่มสาวหรือวัยรุ่น ด้วยเพราะเป็นกีฬาที่ต้องอาศัยทั้งความเร็ว ความอดทน รวมถึงพลังกำลังในการเล่นที่ต้องอยู่ในน้ำตลอดเวลา

(บุญญาฤทธิ บุญญาลงกรณ์, 2553) โปโลน้ำจึงเป็นกีฬาที่มีความน่าสนใจในการเปิดเป็นรายวิชาสำหรับจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในระดับต่างๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาใดที่มีความพร้อมด้านสระว่ายน้ำและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง หากจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาโปโลน้ำ จะช่วยให้นักเรียนได้มีตัวเลือกในการเรียนนอกเหนือจากวิชาว่ายน้ำทั่วไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของสถานศึกษาแห่งหนึ่ง (ขอสงวนสิทธิ์ในการเปิดเผยชื่อสถานศึกษา) เปิดการเรียนการสอนวิชาโปโลน้ำครั้งแรกในปีการศึกษา 2557 และดำเนินการเปิดสอนทุกปีการศึกษามาจนถึงปัจจุบัน โดยจัดให้เป็นรายวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาเลือกเสรีของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้นักเรียนได้เลือกลงทะเบียนเรียนตามความสนใจ ดำเนินการเรียนการสอนรวม 16 สัปดาห์ๆ ละ 1 ชั่วโมง โดยใช้สระว่ายน้ำและอุปกรณ์ต่างๆ ของสถานศึกษามาดัดแปลงใช้ให้เหมาะสม

สมสำหรับการเรียนการสอน ขณะที่กิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่การปรับพื้นฐานด้านการว่ายน้ำและการทรงตัวในน้ำ เรียนรู้ทักษะพื้นฐานกีฬาโปโลน้ำ รวมถึงกฎ กติกาและมารยาทในการเล่น และจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโปโลน้ำภายในชั้นเรียน

วิชาโปโลน้ำเป็นวิชาใหม่ที่เปิดการเรียนการสอนมาหลายปีจนถึงปัจจุบัน จำนวนนักเรียนที่สนใจลงทะเบียนเรียนในวิชานี้แม้จะยังไม่มากนัก แต่ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่การพัฒนาการเรียนการสอนวิชานี้โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัยยังไม่เคยมีการทำมาก่อน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ และปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ โดยกระบวนการวิจัยในครั้งนี้เลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์และปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ ได้ดีกว่าวิจัยเชิงปริมาณ ผลที่ได้การศึกษานี้จะเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชานี้ ให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อตัวผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามในการวิจัย

1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์อะไรบ้าง จากการเรียนวิชาโปโลน้ำ
2. ปัจจัยเกี่ยวข้องอะไรบ้าง ที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนวิชาโปโลน้ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงคุณภาพนี้มี 27 คน (ชาย 9 คน และหญิง 18 คน) ได้มาด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (สาลี สุภาภรณ์, 2550) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นนักเรียนมัธยมปลายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโปโลน้ำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต้องเป็นผู้ที่สมัครใจยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการวิจัยแล้ว นักเรียนทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโปโลน้ำนี้ยินดีที่จะเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง (มีนักเรียนลงทะเบียนเรียนทั้งหมด 27 คน) โดยทุกคนสมัครใจลงลายมือชื่อพร้อมกับผู้ปกครอง ลงในใบยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง ภายใต้เงื่อนไขว่า การเข้าร่วมในการวิจัยนี้จะไม่มีผลกระทบใดๆ กับกลุ่มตัวอย่าง และสามารถถอนตัวจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ แม้ว่าจะงานวิจัยจะยังไม่สิ้นสุดลงก็ตาม นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้ชื่อสมมติแทนกลุ่มตัวอย่างว่า ชายและหญิง (ชาย 1 – ชาย 9 แทนกลุ่มตัวอย่างเพศชาย และหญิง 1 – หญิง 18 แทนกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556 และสาลี สุภาภรณ์, 2550) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าสังเกตการเรียนการสอนรายวิชาโปโลน้ำที่สระว่ายน้ำของสถานศึกษา รวมทั้งช่วงก่อนและหลังการเรียนแต่ละครั้ง ตลอดภาคการศึกษา (16 สัปดาห์) โดยเน้นการสังเกตไปที่การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ความสามารถของกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติ

ทักษะหรือทำกิจกรรมต่างๆ ที่ครูสอน และพฤติกรรมต่างๆ ที่นักเรียนแสดงออกในระหว่างการเรียนการสอน 2) การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incident) เป็นเทคนิควิธีการที่ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเขียนหรือพูดบรรยายเหตุการณ์ในวันที่กลุ่มตัวอย่างเกิดเรียนรู้วิชาโปโลน้ำได้ดี และวันที่มีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้นในการเรียนวิชาโปโลน้ำซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง และ 3) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นวิธีที่ผู้วิจัยเน้นข้อความถามไปในประเด็นที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างได้จากการเรียนวิชาโปโลน้ำ และปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาโปโลน้ำของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรายวิชาโปโลน้ำแล้ว ผู้วิจัยจึงเริ่มเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลและนัดหมายกับนักเรียนที่ยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในช่วง 2 สัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนเพื่อเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยใช้ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกและไม่เป็นการรบกวนเวลาเรียนปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาพิมพ์บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมเวิร์ด (Word) จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive) ด้วย

วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ (Scanning Data for Common Category) จัดกลุ่มหัวเรื่อง (Classifying Common Theme) นำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม (Placing Data into Common Category) และอธิบายหัวข้อ (Explaining of Category) (สาตี สุภาภรณ์, 2550) เพื่อหาหัวเรื่องและหัวข้อเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนโปโลน้ำและปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาโปโลน้ำ จากนั้นตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีสามเส้า (Triangulation) ของข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบรรยายเหตุการณ์สำคัญ เพื่อสรุปและอภิปรายผลการวิจัย (สาตี สุภาภรณ์, 2550)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการการสังเกต การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ออกเป็น 2 หัวเรื่อง คือ ประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ และปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาโปโลน้ำ ดังที่ได้แสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิจัย

1. ประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ	2. ปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ
1.1 ประสบการณ์ด้านที่ดี	2.1 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
1.1.1 ผ่อนคลายจากความเครียด	2.1.1 สระว่ายน้ำอยู่ไกล
1.1.2 ทักษะการว่ายน้ำดีขึ้น	2.1.2 สระว่ายน้ำชำรุด
1.1.3 ได้เรียนรู้กีฬาใหม่	2.1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ
1.2 ประสบการณ์ด้านที่ไม่ดี	2.1.4 จัดตารางเรียนไม่เหมาะสม
1.2.1 บาดเจ็บจากการเรียน	2.1.5 เวลาในการเรียนน้อยเกินไป
	2.1.6 ผู้เรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ
	2.2 ปัจจัยที่ส่งผลดีต่อการเรียน
	2.2.1 จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสม
	2.2.2 เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ดี
	2.2.3 กิจกรรมการเรียนสนุกสนาน
	2.2.4 มีเจตคติที่ต่อกีฬาทางน้ำ

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. ประสบการณ์ในการเรียนวิชาโปโลน้ำ

1.1 ประสบการณ์ด้านที่ดี

1.1.1 ผ่อนคลายจากความเครียด

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ซึ่งต้องเรียนให้จบการศึกษาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดสะสมจากการเรียน ซึ่งการลงทะเลเปียนวิชาโปโลน้ำช่วยให้กลุ่มตัวอย่างได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียนทางวิชาการในวิชาอื่นๆ ในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่หญิง 5 ได้บรรยายว่า “เรียนวิชานี้แล้วรู้สึกว่าได้ผ่อนคลายได้ดีคะ จริงๆ นะ มันไม่เครียดเหมือนวิชาอื่น เรียนแล้วหายเครียดเลยแหละ เรียนหนักๆ มาหลายวันพอมาเรียนวิชานี้มันโล่งได้ลงน้ำแล้วสบายใจ” เช่นเดียวกับหญิง 11 กล่าวเสริมว่า “ชอบตรงที่วิชานี้ไม่เครียด แล้วมันก็ช่วยให้พวกหนูคลายเครียดได้ด้วยคะ อาจารย์รู้ใช่ไหมว่าพวกหนูเครียด

มากเรื่องเกรด ไหนจะต้องเตรียมตัวสอบอีก มาลงน้ำแล้วก็สบายๆ อาจารย์เขาก็สอนสนุกด้วย” รวมถึงชาย 5 ที่บอกว่า “จะว่าไปก็ชอบวิชานี้แหละ คือมันก็ไม่ต้องไปเครียดอะไรมากเหมือนวิชาอื่น ไม่ต้องอ่านต้องจำอะไรมาก ลงน้ำแล้วก็เล่นสนุกๆ มันดีที่ลืมเรื่องวิชาอื่นไปเลย ผมว่าวิชาพลศึกษามันต้องแบบนี้ ทำให้เด็กสนุกแล้วก็หายเครียดจากเรื่องอื่นครับ” การศึกษานี้จึงสอดคล้องกับทิมมูรี ธนอมสุข (2549) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการออกกำลังกายไว้ว่า การออกกำลังกายที่ถูกต้องและเหมาะสมของแต่ละบุคคล จะช่วยให้เกิดผลดีในหลายประการ ที่สำคัญคือช่วยให้ผ่อนคลายจากความเครียด ไม่ซึมเศร้า ลดความวิตกกังวล สุขภาพจิตดีขึ้นและนอนหลับพักผ่อนได้อย่างสบาย

1.1.2 ทักษะการว่ายน้ำดีขึ้น

กลุ่มตัวอย่างทุกคนเคยผ่านการเรียนว่ายน้ำและว่ายน้ำเป็นทุกคน แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ลงว่ายน้ำมาแล้วหลายปี เมื่อได้มาเรียนวิชานี้ซึ่งต้องลงน้ำทำให้ได้ทบทวนทักษะการว่ายน้ำอีกครั้ง และเมื่อต้องอยู่ในน้ำและว่ายน้ำตลอด

เวลาในขณะที่เรียน ทำให้ทักษะการว่ายน้ำของกลุ่มตัวอย่างดีขึ้น ดังเช่นที่ ชาย 1 กล่าวว่า “ข้อดีของวิชานี้คือได้ลงน้ำ ปกติผมว่ายน้ำเป็นอยู่แล้วครับเรียนตั้งแต่ตอนม.ต้น แต่หลังจากนั้นก็ไม่เคยลงน้ำเลย พอมาเรียนวิชานี้มันเหมือนช่วยให้เราทบทวนทักษะว่ายน้ำไปในตัวด้วยครับ” ส่วนชาย 6 กล่าวเสริมว่า “เพื่อนทุกคนว่ายน้ำเป็นอยู่แล้ว ผมก็ด้วย มันก็ตีหลายอย่าง ได้เรียนอะไรใหม่ๆ ไม่เบื่อ แถมได้ออกกำลังกาย ทักษะว่ายน้ำเราก็ตีขึ้น คลายเครียดได้อีกต่างหาก” ขณะที่ หญิง 3 ก็บรรยายว่า “ชอบวิชานี้หลายอย่างเลยคะ สนุกแถมยังได้ออกกำลังกายด้วย แล้วเราก็ต้องว่ายน้ำอยู่ตลอดด้วย การว่ายน้ำเราก็ตีขึ้น มันใจมากขึ้น คือถ้าไม่ได้มาเรียนวิชานี้ก็คงไม่ได้ไปว่ายน้ำที่ไหนหรอกคะ” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับที่ อูซากร พันธุ์วานิช (2558) ศึกษาพบว่า เมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสกลับมาเรียนและฝึกฝนทักษะกีฬาที่เคยเรียนมาแล้วในอดีต แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานแล้ว แต่ก็จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางทักษะที่ดีขึ้น

1.1.3 ได้เรียนรู้กีฬาใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 27 คนไม่เคยเรียนวิชาโปโลน้ำมาก่อน และส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักกีฬานี้ การลงทะเบียนเรียนวิชานี้จึงนับเป็นประสบการณ์ที่ดีของกลุ่มตัวอย่างในการเรียนกีฬาใหม่ๆ ที่ไม่เคยเรียนมาก่อน เรื่องนี้ หญิง 18 กล่าวว่า “ตอนแรกก็ลังเลเพราะว่าไม่เคยได้ยินชื่อกีฬานี้มาก่อน เพื่อนๆ ก็ถามกันคุยกันว่าคือกีฬาอะไร ตอนนี่พอเรียนแล้วรู้สึกว่ามันดีนะ ไม่ต้องเรียนอะไรใหม่ๆ ได้เรียนอะไรที่ใหม่ๆ บ้าง” ขณะที่หญิง 8 อธิบายว่า “ที่ผ่านมาตั้งแต่ประถมจนทุกวันนี้ก็จะเรียนนวดไปวนมา ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน ก็จะเรียนแล้วเรียนอีก วิชานี้เป็นอะไรที่ใหม่มากสำหรับหนู โชคดีที่หนูทันกับหลักสูตรใหม่ ไม่อย่างนั้นก็คงไม่ได้เรียนคะ” เช่นเดียวกับหญิง 9 ที่บอกว่า “เพิ่งรู้คะว่ามีกีฬานี้ด้วย แหมได้มาเรียนตอนปีสุดท้ายตอนใกล้จบแล้ว โชคดี

ที่ได้เรียนกีฬาอะไรใหม่ๆ บ้าง สนุกดีคะ แปลกดีด้วย ได้เรียนกีฬาใหม่ๆ ไม่น่าเบื่อซ้ำกับที่เคยๆ เรียนมา” สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมามีพบว่า ผู้เรียนชื่นชอบและได้รับประสบการณ์ที่ดีเมื่อได้เรียนในกิจกรรมออกกำลังกายหรือกีฬาชนิดใหม่ๆ ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน (สาลี สุภาภรณ์, 2554)

1.2 ประสบการณ์ด้านที่ไม่ดี

1.2.1 บาดเจ็บจากการเรียน มีกลุ่มตัวอย่างบางคนได้รับบาดเจ็บจากการเรียนวิชาโปโลน้ำ เช่น เกิดบาดแผลจากสระว่ายน้ำหรือโดนเล็บเพื่อนช่วน ถือเป็นประสบการณ์ที่ไม่ดีที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการเรียนวิชานี้ ประเด็นนี้หญิง 12 เล่าว่า “มีอยู่วันหนึ่งที่หนูโดนเล็บเพื่อน คือก็รู้ว่าเพื่อนไม่ได้ตั้งใจแล้วหนูก็ไม่ได้โกรธเพื่อนด้วย แต่มันก็เจ็บคะ เราก็คอยระวังอยู่แล้วก็เข้าใจว่ามันอาจจะโดนได้อยู่แล้วเพราะมันต้องแย่งกันไปมา” หรือที่หญิง 7 อธิบายเสริมว่า “อย่างหนึ่งที่จำได้คือโดนเล็บเพื่อนช่วน แสบมาก (หัวเราะ) แต่ก็ไม่ได้โกรธนะคะ ตอนนั้นเล่นกันสนุกมาก แต่มันมีจังหวะที่มันโดน เพื่อนก็มาขอโทษ ตอนนั้นก็ยังเป็นรอยอยู่เลยคะ” ส่วนชาย 3 ก็เล่าในประเด็นนี้ว่า “จำได้ว่ามีที่เป็นแผลที่ขาตอนมาเรียนแรกๆ คือผมก็ไม่เคยมาเรียนสระนี้มาก่อน มันมีพื้นที่เป็นกระเบื้องลื่นๆ วันนั้นเดินแล้วมันลื่น ไม่ล้มนะครับ แต่หงายแล้วทรงตัวอยู่ แต่ว่ามันเป็นแผลที่นิ้วเลย แสบเลยวันนั้น เรียนแบบแสบๆ เลยครับ หลังๆ ก็เลยระวังมากหน่อย” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของสุทธิดา สุวรรณรัตน์และสาลี สุภาภรณ์ (2557) ที่พบว่า ประสบการณ์ที่ไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างคือได้รับบาดเจ็บจากการเรียนและฝึกพิลาทิส

2. ปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาโปโลน้ำ

2.1 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

2.1.1 สระว่ายน้ำอยู่ไกล ระยะทางจากอาคารเรียนของกลุ่มตัวอย่างถึงสระว่ายน้ำที่ใช้จัดการเรียนการสอนวิชาโปโลน้ำ การมาเรียนแต่ละครั้งต้องใช้เวลาในการเดินเท้าไม่น้อยกว่า 10 นาที นับเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการเรียนวิชาโปโลน้ำ ดังที่ชาย 1 กล่าวไว้ว่า “ลำบากตรงที่มันไกลครับ อยู่กันคนละฝั่งของโรงเรียนเลย พวกผมก็เดินมาพร้อมๆ กันครับเรียนเสร็จก็ออกมากันเลย นัดกันไว้แล้วครับ ก็หลายนาทีเหมือนกันนะกว่าจะถึง” หรือดังเช่นที่ชาย 5 กล่าวไว้ว่า “วิชานี้โดยรวมผมว่าดีแล้วนะครับ แต่ว่าที่เหนื่อยหน่อยคือมันไกลเดินมาแล้วต้องมาเปลี่ยนชุดอีก ก็พักใหญ่อยู่เหมือนกันครับ” ผลของการศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นว่า สถานที่เรียนที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเดินทางไกล เป็นอุปสรรคที่สร้างความยากลำบากและความเหน็ดเหนื่อยในการเรียนให้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 สระว่ายน้ำชำรุด สระว่ายน้ำที่ใช้ในการเรียนวิชาโปโลน้ำก่อสร้างและเปิดให้บริการมาหลายปี หลายจุดมีสภาพชำรุดทรุดโทรม เช่น พื้นกระเบื้องหลุดร่อนและแตกบิ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสวยงามและความปลอดภัยของนักเรียนหรือผู้มาใช้บริการ ดังที่ชาย 9 บรรยายว่า “เห็นกระเบื้องมันแตกๆ อยู่หลายที่มากเลยครับ แต่ก็เห็นว่าไม่ซ่อมไว้แล้ว แต่ก็ไม่รู้ว่าตรงไหนบ้างที่ยังไม่ซ่อม กระจ่างเหมือนกันว่าจะไปเหยียบ” ส่วนชาย 2 ก็กล่าวว่า “จะรู้สึกว่าจะต้องระวังอยู่อย่างหนึ่งคือพื้นกระเบื้องที่แตกครับ คือตรงที่พวกผมเรียนกันเวลาดำน้ำลงไปจะเห็นว่ามียรอยแตกเล็กๆ อยู่หลายที่เลย ก็กลัวว่าจะไปเหยียบแล้วเป็นแผล ก็พยายามเตือนๆ กันบ่อยๆ” ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของอุษากกร พันธุ์วานิช (2558) ที่พบว่า อุปกรณ์การเรียนยิมนาสติกที่ใช้มาเป็นเวลานาน และมีการชำรุดเสียหาย ส่งผลให้ผู้เรียนต้อง

เพิ่มความระมัดระวังในการเรียนมากขึ้นเพราะอาจเกิดอันตรายได้

2.1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ ชั้นเรียนวิชาโปโลน้ำมีนักเรียน 27 คน แต่สระว่ายน้ำมีห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแยกชายหญิงเพียงอย่างละ 4 ห้อง รวมทั้งไม่มีตู้เก็บสัมภาระต่างๆ ในระหว่างเรียน ทำให้ต้องเสียเวลาในการรอคอย เรื่องนี้หญิง 4 เล่าไว้ว่า “หนูอยากให้มีห้องน้ำกับห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าให้มากกว่านี้หน่อยคะ โดยเฉพาะของผู้หญิงเนี่ย แต่ละคนต้องใช้เวลาเปลี่ยนเสื้อผ้านานพอสมควร ตอนขึ้นแต่ละคนก็ต้องอาบน้ำสระผมเช็ดผมเปลี่ยนชุด คือต้องมารอกันนานคะ ลำบากมาก” หรือที่ หญิง 7 กล่าวทำนองเดียวกันว่า “ถ้ามีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าเพิ่มมากขึ้นจะดีมากเลยคะ เพราะทุกวันที่เรียนต้องมาเสียเวลารอกัน ตู้เก็บของก็ไม่มีด้วย ต้องเอามาวางรวมๆ ช้างสระ” ส่วนชาย 8 บรรยายว่า “โรงเรียนน่าจะหาตู้เก็บของให้หน่อย ห้องน้ำด้วยครับ ผมว่ามันไม่พอ ยิ่งผมเห็นบางวันตอนมีคนมาใช้เยอะๆ ก็ต้องมีรอกัน ผมว่ามันเสียเวลารับ แทนที่จะได้ไปเรียนไปทำอะไรอย่างอื่นได้ ต้องมารอเปลี่ยนชุดกันก็หมดเวลาแล้ว” ผลของการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของชาญชัย อินทรประวัตติ และคณะ (2549) ที่พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย หากไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่พอเพียงแล้วก็จะอาจส่งผลกระทบต่อเป็นอุปสรรคในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา

2.1.4 จัดตารางเรียนไม่เหมาะสม ตารางเรียนวิชาโปโลน้ำถูกจัดให้อยู่ในคาบเรียนที่ 2 จากทั้งหมด 4 คาบเรียนในช่วงเช้า ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างต้องรีบเร่งเดินทางไปกลับให้ทันกับการเรียนในคาบเรียนถัดไป และยิ่งส่งผลให้ต้องนั่งเรียนในคาบเรียนที่ 3-4 ในสภาพที่เหนื่อยล้าหลังจากการเรียนวิชา

โพลีน้ำ ดังเช่นที่ ชาย 9 บรรยายว่า “อย่างหนึ่งที่เป็นปัญหาคือวิชานี้มันอยู่คาบ 2 แล้วคือมันต้องรับมาเรียน แล้วก็ต้องรีบกลับไปเรียนวิชาต่อไปให้ทัน แล้วลงน้ำมาเหนื่อยๆ พอไปนั่งเรียนต่อมันก็จะง่วงๆ เพลียๆ พอสมควร” หรือที่ หญิง 1 อธิบายว่า “ถ้าได้เรียนตอนช่วงบ่ายๆ จะดีมากกว่านี้ คือตอนเช้ามันเป็นช่วงที่ตารางแน่น แล้วเอาวิชานี้มาอยู่ตรงกลาง มันก็จะรีบๆ เร่งๆ ไปหมดคะ อยากให้ย้ายไปเรียนคาบสุดท้ายตอนบ่าย หรือไม่ก็ตอนคาบก่อนกินข้าวก็จะดีกว่า” และ ชาย 2 ที่สรุปประเด็นนี้ว่า “ผมว่าวิชานี้ควรย้ายไปเรียนคาบสุดท้ายครับ จะดีมาก ถ้าย้ายได้ ตอนบ่ายๆ แบบเรียนแล้วไม่ต้องมีกังวลว่าต้องเรียนวิชาอื่นต่อ มันก็ทำอะไรได้เต็มที่มากกว่านี้” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับที่ สาลี สุภารักษ์ (2556) ที่ศึกษาพบว่า นอกจากวัยของผู้เรียน และความยาวนานของคาบเรียน เรื่องของช่วงเวลาในการเรียนหรือการจัดตารางเรียน ก็นับเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุดจากการเรียนพลศึกษา

2.1.5 เวลาในการเรียนน้อยเกินไป

วิชาโพลีน้ำมีเวลาเรียนรวม 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งรวมถึงเวลาสำหรับเดินทางไปกลับและเวลาสำหรับอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องบริหารเวลาอย่างรีบเร่ง และเหลือเวลาสำหรับลงน้ำเรียนโพลีน้ำเพียง 35-40 นาที ดังที่ ชาย 4 อธิบายในประเด็นนี้ว่า “อยากให้เพิ่มเวลาเรียนเป็น 2 ชั่วโมงครับ จะได้พอกับเวลาที่ต้องทำอย่างอื่นด้วย ทั้งเดินไปกลับ ทั้งอาบน้ำเปลี่ยนชุด แค่ชั่วโมงเดียวมันน้อยไปหน่อยครับ” ขณะที่ ชาย 7 กล่าวเสริมว่า “ชั่วโมงเดียวมันน้อยไปครับ แค่เดินมาเปลี่ยนชุดก็เกือบ 15 แล้ว ลงน้ำเรียนได้อีกเดียวก็ต้องรีบขึ้นมาอาบน้ำเปลี่ยนชุดกลับไปเรียนอีกวิชาต่อ ยังสนุกไม่เต็มที่เลย” หรือเช่นที่ หญิง 12 กล่าวว่า “เวลาเรียนมันน้อยไปคะ หนูอยากให้เพิ่มเวลาเรียนมากกว่านี้ อีกสักครึ่งชั่วโมงก็ยังดี ถ้ามีเวลามากกว่านี้

จะดีมาก ทำอะไรจะได้ไม่ต้องรีบมาก ได้เรียนแบบเต็มที่มากกว่านี้” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับที่ แพนกรา ซี่และไบท์ลี (Pangrazi & Beighle, 2013) อธิบายว่า ช่วงวัยของนักเรียน ช่วงเวลาเรียนและระยะเวลาของการเรียน เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากสำหรับการเรียน พลศึกษา เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.1.6 ผู้เรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ของวิชาโพลีน้ำ ต้องปฏิบัติในน้ำ เป็นข้อจำกัดสำคัญสำหรับผู้เรียนที่มีการอาการเจ็บป่วย มีบาดแผลหรือนักเรียนหญิงที่มีรอบเดือน เพราะแม้ว่าจะมีความอยากเรียนขนาดไหนก็ทำได้เพียงนั่งอยู่ริมสระว่ายน้ำเพื่อดูเพื่อนๆ เท่านั้น ต้องรองจนกว่าจะหายป่วยหรือหมดรอบเดือนจึงจะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามปกติ ในเรื่องนี้ หญิง 14 กล่าว ว่า “ถ้าปัญหาของผู้หญิงเกือบทุกคนที่เรียนวิชานี้ ก็คือตอนที่ประจำเดือน เพราะมันจะลงน้ำไม่ได้เลย อย่างตัวหนูก็จะลงน้ำไม่ได้เกือบ 2 อาทิตย์ ต้องรอให้หมดถึงจะลงน้ำได้” ขณะที่ หญิง 17 ก็กล่าวว่า “สำหรับตัวหนู ปัญหาใหญ่คือตอนมีประจำเดือน คือผู้หญิงก็รู้อยู่แล้วเวลามีแล้วจะลงน้ำไม่ได้ แล้ววิชานี้มันต้องเรียนในน้ำ ใจ ก็ไม่มีทางเลือกอื่นเลยนอกจากนั่งดูคะ” เช่นเดียวกับ หญิง 6 อธิบายว่า “คงเป็นเรื่องประจำเดือนนี่แหละ ปัญหาใหญ่สุดสำหรับหนู แล้วเพื่อนๆ ผู้หญิงคนอื่นๆ ก็เป็นสลับกันเป็นทุกอาทิตย์ วันไหนใครมีก็อดลง เพื่อนเขาบอกว่ามันมีผ้าอนามัยแบบสอดมันจะช่วยได้ ลงน้ำได้ด้วย แต่ก็ไม่เคยใช้หนูก็ไม่กล้าใส่” และดังที่ ชาย 5 อธิบายไว้ว่า “ข้อจำกัดของกีฬาที่ต้องลงน้ำคือตอนที่ป่วยจะลงสระไม่ได้ วิชานี้ผมไม่ได้ลงไป 2 ครั้ง เพราะว่าเป็นหวัด ต้องรอให้หายก่อน ไม่สบายแล้วจะไปลงน้ำมันก็จะไปกันใหญ่” ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของ ประสิทธิ์ ปัทม (2557) ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้

ของผู้เรียน คือความพร้อมของผู้เรียน หากผู้เรียนคนใดไม่พร้อมทางด้านจิตใจหรือด้านร่างกาย ก็เป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียน

2.2.1 จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสม

ชั้นเรียนพลศึกษาทั่วไปที่มีนักเรียนจำนวนมากกว่า 40 คนขึ้นไป ในขณะที่วิชาโพลีน้ำนี้มีนักเรียนลงทะเบียนเรียน 27 คน ถือเป็นจำนวนที่ไม่มากจนเกินไป ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว แบ่งกลุ่มเรียนได้ง่าย และครูสามารถสอนได้อย่างทั่วถึง ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ดังเช่นที่ชาย 2 อธิบายว่า “อย่างหนึ่งที่เราเห็นชัดว่าต่างจากวิชาอื่นคือมีคนเรียนไม่เยอะมาก เวลาเรียนก็เลยไม่แน่นมาก ไม่ต้องรอกัน ทำอะไรก็ได้พร้อมกันเลย แล้วมันก็ทำให้เรากับอาจารย์ได้ใกล้ชิดด้วย” ขณะที่ชาย 9 ก็กล่าวว่า “อีกอย่างคือผมว่าวิชานี้คนเรียนมันไม่เยอะเกินไป เวลาเรียนมันเลยได้เล่นพร้อมกันหมด อาจารย์เขาก็มาสอนมาเล่นด้วยอยู่ตลอด มันก็เลยทำให้ดูสนิทกันหมดทุกคนให้ห้อง” ส่วนหญิง 10 อธิบายว่า “ส่วนหนึ่งมันคงเพราะคนเรียนมันไม่เยอะด้วย มันเลยสนุกแล้วก็น่าเรียนกว่าวิชาอื่น ถ้าเยอะกว่านี้คงเริ่มๆ แน่นแล้ว นี่พอเรียนไปเรียนมาก็สนิทกันหมด เพราะมันเจอหน้ากันตลอด ทุกคนได้เล่นด้วยกันตลอด หนูว่าจำนวนเท่านี้พอดีแล้วค่ะ” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับที่ริงค์ (Rink, 2006) กล่าวว่า จำนวนผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนรู้ ชั้นเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนที่เหมาะสมไม่มากจนเกินไป มีโอกาสประสบความสำเร็จทั้งผู้เรียนและผู้สอน

2.2.2 เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ดี

กลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโพลีน้ำ ส่วนใหญ่รู้จักคุ้นเคยกันและตัดสินใจลงทะเบียนเรียนวิชานี้ เพราะต้องการเรียนร่วมกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างการเรียนการสอนจึงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สนุกสนานเป็นกันเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดัง

ที่หญิง 4 บรรยายว่า “วิชานี้ดีอีกอย่างตรงที่เราได้เลือกลงทะเบียนเอง แล้วที่มาเรียนนี้ก็รู้จักกันหมดคะสนิทกันพอสมควรอยู่แล้ว ก็คุ้ยๆ กันว่ามาเรียนวิชานี้เวลาเรียนมันก็เลยสนุกกว่าปกติ” เช่นเดียวกับที่หญิง 6 กล่าวว่า “หนูว่ามันอยู่ที่กลุ่มเพื่อนที่มาเรียนด้วยอย่างวิชานี้เราสนิทกันอยู่แล้วเลยชวนกันมาเรียน มันก็เลยทำอะไรไปด้วยกันทั้งหมด เล่นกันสนุกสนานเหวี่ยงแบบไม่ต้องพะวง เพราะรู้จักกันอยู่แล้วคะ” ขณะที่ชาย 5 อธิบายว่า “เพื่อนๆ ที่เรียนเราสนิทกันครับ มันก็เลยดูเป็นวิชาที่ฮาๆ หน่อยๆ เราก็เล่นกันเต็มที่เลย ทำอะไรกันแบบไม่อายไม่ยังเลย ถ้าเป็นวิชาอื่นที่เรียนกับเพื่อนที่ไม่สนิทเราก็อาจจะเขินๆ หรือไม่กล้า แต่วิชานี้ไม่เลยครับ สุดๆ ครับบอกเลย” ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของมหาลาภ ป้อมสุข, สาสี สุภภรณ์ และอุษารกร พันธุ์วิเศษ (2559) และการศึกษาของประสิทธิ์ ปิปทุม (2558) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อกิจกรรมพลศึกษามากขึ้น เมื่อได้เล่นหรือทำกิจกรรมพลศึกษาร่วมกับเพื่อนที่สนิทหรือคุ้นเคย ดังนั้น กลุ่มเพื่อนที่ดีจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้การเรียนพลศึกษาเป็นไปด้วยความสนุกสนานและผ่อนคลาย

2.2.3 กิจกรรมการเรียนสนุกสนาน

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ พบว่าด้วยลักษณะเฉพาะกีฬาที่ได้ลงน้ำ ประกอบกับกิจกรรมการสอนที่ดีของครูผู้สอน ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเรียนวิชาโพลีน้ำด้วยความสนุกสนานและชื่นชอบกับการเรียนวิชานี้ ดังเช่นที่ หญิง 4 กล่าวว่า “เป็นวิชาที่สนุกมากคะ เป็นวิชาที่ได้ทั้งลงน้ำ ได้เล่นกับเพื่อนๆ กิจกรรมที่อาจารย์สอนก็สนุก โดยรวมแล้วมันเป็นอะไรที่สนุกมาก” ขณะที่ ชาย 8 อธิบายว่า “ชอบวิชานี้ตรงที่มันสนุก คือไม่เหมือนกับกีฬาอื่นตรงที่ได้เล่นพร้อมกันทั้งผู้ชายผู้หญิงเลย มันเล่นด้วยกันได้ กิจกรรมมันเหนื่อยแต่ก็สนุกมาก

ครับ” นอกจากนี้ หญิง 2 ก็อธิบายในประเด็นนี้เช่นกันว่า “โดยรวมแล้วชอบวิชานี้ที่สุดเลยคะ คือหนูก็ชอบเล่นกีฬาอยู่แล้ว วายน้ำด้วย แต่รู้สึก่วิชานี้เรียนแล้วสนุกที่สุดเท่าที่เคยเรียนมา มันได้เล่นกับเพื่อนๆ ได้ลงน้ำ ได้เล่นเหนียวๆ แบบว่าสนุกมากคะ” ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบว่า ความสนุกสนานเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนคาดหวังว่าจะได้รับการเรียนพลศึกษา (Cothran, Kullinna, & Garrahy, 2009, Supaporn & Griffin, 1998) ชั้นเรียนพลศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสนุกสนาน จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพยายามในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ครูผู้สอนมอบหมาย (อุษากร พันธุ์วานิช, 2558) และยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียน (ระพีพัฒน์ เตือนเพ็ญศรี, สาลี สุภาภรณ์ และอุษากร พันธุ์วานิช, 2559)

2.2.4 มีเจตคติที่ดีต่อกีฬาทางน้ำ การเรียนวิชาโปโลน้ำเป็นกีฬาที่ผู้เรียนควรพื้นฐานการว่ายน้ำ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติทักษะได้ดี (ว่ายน้ำเป็น) และชื่นชอบกิจกรรมว่ายน้ำอยู่แล้ว จึงมีความตั้งใจและให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ดังเช่นที่หญิง 4 เล่าว่า “ข้อหนึ่งที่ทำให้พวกหนูมาเรียนวิชานี้ คือพวกหนูอยากว่ายน้ำกันอยู่แล้ว ก็ถามๆ กันว่าใครไม่อยากเรียนบ้าง ทุกคนก็บอกชอบแล้วก็ว่ายน้ำกันได้หมดทุกคน มาเรียนมันก็เลยไม่ได้กดดัน” หรือเช่นที่หญิง 11 สนับสนุนประเด็นนี้ว่า “เห็นชื่อวิชาคือรู้อยู่แล้วว่าต้องได้ลงน้ำ แล้วแต่ละคนก็อยาก

ว่ายน้ำกันอยู่แล้วคะ แค่มิมีเวลาไปว่ายน้ำกัน แล้ววิชานี้ก็ไม่ต้องหาเวลาว่าง เพราะยังงี้ก็ต้องมาเรียนอยู่แล้ว ก็เลยได้ลงน้ำสมใจ” ขณะที่ชาย 3 อธิบายว่า “ผมก็ชอบว่ายน้ำอยู่แล้วด้วยครับ เมื่อก่อนก็ไปว่ายบ่อยแต่หลังๆ เรียนเยอะก็เลยไม่ค่อยได้ไป พอมาเรียนวิชานี้ก็เลยเป็นอะไรที่ชอบอยู่แล้ว คนอื่นๆ เขาก็บอกอยากเรียนเพราะว่าอยากว่ายน้ำกันครับ ก็เลยชวนกันมา” ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของมหาลาภ บ่อมสุข, สาลี สุภาภรณ์ และอุษากร พันธุ์วานิช (2559) ที่พบว่า ผู้เรียนที่ชื่นชอบและมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมพลศึกษา จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่ ทุ่มเท และเอาจริงเอาจังกับกิจกรรมพลศึกษานั้นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า กีฬาโปโลน้ำเหมาะสมที่จะเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะเป็นกีฬาแปลกใหม่ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจและชื่นชอบ ช่วยผ่อนคลายความเครียดจากการเรียนได้เป็นอย่างดี ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ดีคือจำนวนผู้เรียนไม่มากจนเกินไป มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนาน และมีเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ดี นอกจากนี้ สถานศึกษาใดที่เปิดสอนวิชาโปโลน้ำควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความพร้อมของสถานที่และจัดเวลาในการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- คณิต กิตติโกวิท. (2543). *กฎ กติกาการแข่งขันโปโลน้ำ*. กรุงเทพฯ: ชนารักษ์.
- ชาญชัย อินทรประวัติ, สมเกียรติ ชอบผล, เพิ่มศักดิ์ สุริยจันทร์, สุรชา อมรพันธุ์, บุญมา ไทยก้าว, เกษม สุริยภัณฑ์, ณรงค์ เทียมเมฆ และอุตร รัตนภักดิ์. (2549). *การศึกษาสภาพและปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมกีฬา และการออกกำลังกายในสถานศึกษาในประเทศไทย*. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- บุญญาฤทธิ บุญญาลงกรณ์. (2553). *การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประสิทธิ์ ปัทม. (2557). การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเรียนพลาที่สของนิสิตปริญญาตรี. *วารสารคณะพลศึกษา*, 17(1), 233-241.
- _____. (2558). สภาพปัญหาและประสบการณ์ในการเรียนวิชาว่ายน้ำของนิสิตปริญญาตรี. *วารสารคณะพลศึกษา*, 18(2), 69-78.
- มยุรี ถนอมสุข. (2549). *การพัฒนารูปแบบการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาลภ ป้อมสุข, สาลี สุภาภรณ์ และอุษากร พันธุ์วานิช. (2559). เจตคติที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้เรียน. *วารสารคณะพลศึกษา*, 19(1), 167-182.
- ระพีพัฒน์ เตือนเพ็ญศรี, สาลี สุภาภรณ์ และอุษากร พันธุ์วานิช. (2559). พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง: กรณีศึกษา. *วารสารคณะพลศึกษา*, 19(1), 183-193.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาลี สุภาภรณ์. (2550). *วิจัยเชิงคุณภาพทางพลศึกษาและกีฬา*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- _____. (2554). ประสบการณ์ในการเรียนวิชาไท้ชี่ ชิงก. *วารสารคณะพลศึกษา*, 14(2), 123-135.
- _____. (2556). ผลการสอนเทนนิสด้วยวิธีสอนแบบแทคติคอลและการสอนแบบโดยตรง. *วารสารคณะพลศึกษา*, 16(1), 20-34.
- สุทธิดา สุวรรณรัตน์ และสาลี สุภาภรณ์. (2557). ประสบการณ์ในการฝึกพลาที่สของกลุ่มตัวอย่าง. ใน *Proceeding งานประชุมวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* (หน้า 132-143).
- สุนทร แม้นสงวน. (2528). *โปโลน้ำ*. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- อุษากร พันธุ์วานิช. (2558). การเรียนวิชายิมนาสติกตามการรับรู้ของผู้เรียน. *วารสารคณะพลศึกษา*, 18(1), 27-41.
- Cothran, D. J., Kulinna, P. H., & Garrahy, D. A. (2009). Attributions for and consequences of student misbehavior. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 14(2), 155-167.
- Pangrazi, R. P., & Beighle, A. (2013). *Dynamic Physical Education for Elementary School Children* (17th ed.). Glenview, IL: Person Education.
- Rink, J. E. (2006). *Teaching Physical Education for Learning*. Boston, MA: McGraw-Hill.
- Supaporn, S., & Griffin, L. (1998). Undergraduate Students Report their Meaning and Experiences of Having Fun in Physical Education. *The Physical Educator*, 55, 57-67.